

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФАКУЛЬТЭТ ФІЛАЛАГІЧНЫ
Кафедра рыторыкі і методыкі выкладання мовы і літаратуры

КАЧАН Алена Станіславаўна

**КОМПЛЕКСНАЯ МЕТОДЫКА НАВУЧАННЯ ЛЕКСІЦЫ
СТУДЭНТАЎ МЕДЫЦЫНСКІХ ВНУ**

Анатацыя да магістарскай дысертацыі

Навуковы кіраўнік
Саматэя Ірына Мікалаеўна,
кандыдат
педагагічны навук, дацэнт

Мінск, 2025

Анатацыя

Структура і аб'ём магістарскай дысертацыі

Магістарская дысертацыя складаецца з уводзін, агульнай характарыстыкі работы, дзвюх глаў, заключэння, бібліяграфічнага спісу (53 найменні), 11 дадатакаў (займаюць 46 старонак), 3 табліц (у дадатку), 7 малюнкаў (з іх 5 у дадатку). Агульны аб'ём дысертацыі складае 114 с., у тым ліку асноўны тэкст – 62 с.

Ключавыя словы: методыка, лексіка, медыцынская тэрміналогія, метады праектаў, інавацыйныя тэхналогіі, анатамічная (клінічная, фармацэўтычная) тэрміналогія.

Аб'ектам даследавання выступае працэс навучання прафесійнай лексіцы ў медыцынскіх навучальных установах.

Прадметам даследавання з'яўляюцца традыцыйныя і інавацыйныя сродкі і прыёмы навучання лексіцы на занятках па дысцыпліне «Беларуская мова: прафесійная лексіка» ў медыцынскіх навучальных установах Рэспублікі Беларусь.

Мэта даследавання: тэарэтычнае абгрунтаванне і распрацоўка комплекснай эфектыўнай методыкі навучання лексіцы студэнтаў медыцынскіх ВНУ.

Метады даследавання: тэарэтычны аналіз навуковай літаратуры па тэме даследавання з мэтай фарміравання тэарэтычнай асновы методыкі навучання; аналіз вучэбных праграм і вучэбна-метадычных дапаможнікаў па дысцыпліне «Беларускай мова: прафесійная лексіка»; метады параўнальнага тэарэтычнага аналізу і абагульнення; педагагічнае назіранне і абагульненне асабістага педагагічнага вопыту; метады матэматычна-статыстычнай апрацоўкі эксперыментальных дадзеных, атрыманых у ходзе даследавання; і іншыя, якія адлюстроўваюць найважнейшыя метадалагічныя аспекты метадычнага даследавання.

Атрыманыя вынікі і іх навізна

У выніку прымянення метаду праектаў на занятках па беларускай мове пад нашым кіраўніцтвам студэнтамі была распрацавана і аформлена рэклама фармацэўтычных сродкаў у выглядзе прэзентацыі (буклета) і відэароліка.

Навізна даследавання заключаецца ў тым, што апрабаваныя намі метады сталі спосабам дэталёвай распрацоўкі праблемы, звязанай з выкарыстаннем студэнтамі-медыкамі агульнаўжывальнай і спецыяльнай беларускай лексікі, якія садзейнічалі развіццю іх маўленчых навыкаў і фарміраванню ўмення ажыццяўляць зносіны ў прафесійнай сферы.

Дакладнасць матэрыялаў і вынікаў магістарскай дысертацыі

Распрацаваныя матэрыялы былі апрабаваны ў працэсе выступленняў на канферэнцыях, а таксама ў працэсе выкладання дысцыпліны «Беларуская мова: прафесійная лексіка». Матэрыялы магістарскага даследавання ўкаранёны ў вучэбны працэс на кафедры беларускай і рускай моў УА «БДМУ». Праатакол пасяджэння кафедры № 5 ад 10.12.2024 г.

Вобласць магчымага практычнага прымянення

Распрацаваныя матэрыялы могуць быць выкарыстаны пры вывучэнні дысцыпліны «Беларуская мова: прафесійная лексіка» ў медыцынскіх навучальных установах.

Аннотация

Структура и объем магистерской диссертации

Магистерская диссертация состоит из введения, общей характеристики работы, двух глав, заключения, библиографического списка (53 наименования), 11 приложений (объемом 46 страниц), 3 таблиц (в приложении), 7 рисунков (5 из них в приложении). Общий объем диссертации составляет 114 с., в том числе основного текста – 62 с.

Ключевые слова: методика, лексика, медицинская терминология, метод проектов, инновационные технологии, анатомическая (клиническая, фармацевтическая) терминология.

Объектом исследования выступает процесс обучения профессиональной лексике в медицинских образовательных учреждениях.

Предметом исследования являются традиционные и инновационные средства и приёмы обучения лексике на занятиях по дисциплине «Белорусский язык: профессиональная лексика» в медицинских образовательных учреждениях Республики Беларусь.

Цель исследования: теоретическое обоснование и разработка комплексной эффективной методики обучения лексике студентов медицинских вузов.

Методы исследования: теоретический анализ научной литературы по теме исследования с целью формирования теоретической базы методики преподавания; анализ учебных программ и учебно-методических пособий по дисциплине «Белорусский язык: профессиональная лексика»; метод сравнительно-теоретического анализа и обобщения; педагогическое наблюдение и обобщение личного педагогического опыта; методы математической и статистической обработки экспериментальных данных, полученных в ходе исследования; и другие, отражающие важнейшие методологические аспекты методического исследования.

Полученные результаты и их новизна

В результате применения метода проектов на занятиях по белорусскому языку под нашим руководством студентами была разработана и оформлена реклама фармацевтической продукции в виде презентации (буклета) и видеоролика.

Новизна исследования заключалась в том, что апробированные нами методы стали способом детальной разработки проблемы, связанной с использованием общеупотребительной и специальной белорусской лексики студентами-медиками, что способствовало развитию их речевых навыков и формированию коммуникативных навыков в профессиональной сфере.

Достоверность материалов и результатов магистерской диссертации

Разработанные материалы были апробированы во время выступлений на конференциях, а также в процессе преподавания дисциплины «Белорусский язык: профессиональная лексика». Материалы магистерского исследования внедрены в образовательный процесс на кафедре белорусского

и русского языков УО «БГМУ». Протокол заседания кафедры № 5 от 10.12.2024 г.

Область возможного практического применения

Разработанные материалы могут быть использованы при изучении дисциплины «Белорусский язык: профессиональная лексика» в медицинских образовательных учреждениях.

Abstract

Structure and volume of the master's thesis

The master's thesis consists of an introduction, general characteristics of the work, two chapters, a conclusion, a bibliography (53 titles), 11 supplement (46 pages in total), 3 tables (in the supplement), 7 illustrations (5 of which in the supplement). The total volume of the dissertation is 114 pages, including 62 pages of the main text.

Keywords: methodology, vocabulary, medical terminology, project method, innovative technologies, anatomical (clinical, pharmaceutical) terminology.

The object of the study is the process of teaching professional vocabulary in medical educational institutions.

The subject of the study is traditional and innovative means and techniques of teaching vocabulary in classes on the discipline «Belarusian language: professional vocabulary» in medical educational institutions of the Republic of Belarus.

The purpose of the study: theoretical substantiation and development of a comprehensive effective methodology for teaching vocabulary to students of medical universities.

Research methods: theoretical analysis of scientific literature on the topic of the research in order to form a theoretical basis for teaching methods; analysis of curricula and teaching aids on the subject «Belarusian Language: Professional Vocabulary»; method of comparative theoretical analysis and generalization; pedagogical observation and generalization of personal pedagogical experience; methods of mathematical and statistical processing of experimental data obtained during the study; and others, reflecting the most important methodological aspects of the methodological research.

Results obtained and their novelty

As a result of applying the project method in Belarusian language classes under our supervision, students developed and designed an advertisement for pharmaceutical products in the form of a presentation (booklet) and a video.

The novelty of the study was that the methods which had been tested became a way of detailed development of the problem associated with the use of common and specialized Belarusian vocabulary by medical students, which contributed to the development of their speech skills and the formation of communication skills in the professional sphere.

Reliability of materials and results of the master's thesis

The developed materials were tested during presentations at conferences, as well as in the process of teaching the discipline «Belarusian language: professional vocabulary». The materials of the master's research have been introduced into the educational process at the Department of Belarusian and Russian Languages of the Educational Institution «BSMU». Minutes of the department meeting No. 5 dated 10.12.2024.

Scope of possible practical application

The developed materials can be used in studying the discipline «Belarusian language: professional vocabulary» in medical educational institutions.